

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Amaç ve Sorunlar (Hindistan Örneği)

Sedat MADEN¹
Adem İŞCAN²

Özet

Bu araştırmada, Hindistan'daki üniversite öğrencilerinin Türkçe öğrenme amaçlarını ve yaşadıkları sorunları belirlemek hedeflenmiştir. Araştırma, tarama modeline uygun olarak yapılmıştır. Araştırmanın örneklemini, Hindistan Jawaharlal Nehru Üniversitesi'nin çeşitli birimlerinde öğrenim gören ve Türkçe dersini -ikinci dil öğrenmek için- alan 116 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada, Türkçenin yabancı dil olarak öğrenilme amaçlarını ve öğretiminde yaşanan sorunları tespit etmek amacıyla araştırmacılar tarafından geliştirilmiş olan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formu, öğrencilere araştırmacılar tarafından elden ulaştırılmıştır. Elde edilen veriler, gruplandırılmış ve bu yanıtlara katılım düzeyi frekans ve yüzde değerleri ile belirtilmiştir. Araştırmada elde edilen verilerden, katılımcıların Türkçeyi öğrenme amaçları arasında bir meslek sahibi olma, Türk tarihini, kültürünü ve medeniyetini merak ve tanıma, çok dilli olma, Türkiye'yi tanıma ve ziyaret etmenin öncelikli olduğu belirlenmiştir. Buna ek olarak, katılımcıların Türkçe öğrenirken daha çok gramer alanında, konuşma ve kelime hazinesi eksikliği alanlarında sorun yaşadıkları gibi önemli sonuçlara ulaşılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Yabancı Dil Öğretimi, Türkçe, Yabancı Dil Olarak Türkçe, Hindistan.

Teaching Turkish As a Foreign Aims and Problems (India Case)

Abstract

In this study, it is aimed to determine the aims and problems of learning Turkish of university students in India. The study has been conducted according to investigation model. The subject group of the study is 116 students who are learning Turkish as second language from different departments of Jawaharlal Nehru University in India. A questionnaire developed by researchers to determine the problems of teaching problems and learning goals of Turkish as a foreign language, has been used as data collection instrument of the study. The questionnaire has been delivered to student by researchers. Obtained data has been grouped and the frequencies and percentages have been determined. As the result of the study it is determined that 'gaining a profession', 'learning Turkish culture, history and civilization', 'concern', 'multilingualism', 'visiting and recognizing Turkey' are among the prior reasons. Besides, it is also concluded that while learning Turkish, they difficulties in grammar, speaking and vocabulary.

Key Words: Foreign language teaching, Turkish, Turkish as a foreign language, India.

¹ Yrd. Doç. Dr., Giresun Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitimi Bölümü.

² Yrd. Doç. Dr., Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitimi Bölümü.

Giriş

Dil, toplumun ve bireyin ana damarıdır. İnsanlar, dil gücü ölçüsünde düşünür, hayal kurar, eleştirir, okur, yazar ve her alanda kendini geliştirir. Çağımızda ileri ülkeler, dilin gücünü keşfettikleri için her bilim alanında (tıp, psikoloji, felsefe, sosyoloji vb.) dil ve dil öğretimi ile yakından ilgilenmektedirler (Yalçın, 2002, s.9).

Dil, bir toplumun anlaşma vasıtası olduğu gibi aynı zamanda bir kültür taşıyıcısı ve kültür aktarıcısıdır (Özbay, 2002, s.15). Kültürün derinliklerinde dilin etkilerini, aynı dili konuşan insanların bütün eserlerinde o dilin dünyayı yorumlama biçimini belirlemek mümkündür (Kırkılıç, 2002, s.9). İkinci bir dili öğrenme, başka bir kültürü öğrenmenin ve onu tam anlamıyla algılamının en kolay ve mükemmel yoludur.

“Ana dilimizi öğrenirken onun düşünme ve değer sistemleriyle çevremizi algıladığımız gibi yabancı bir dil öğrendiğimizde de değişik değer sistemleri, algılama ve düşünme biçimleriyle tanışırız. Yabancı bir dil edinme, ana dilimizdeki kavramların, anlatımların karşılığını o dilde bulup, kullanma değildir. Çeşitli toplumların dünyaya bakış açılarına, düşünme ve değer sistemlerine açılan bir kapıdır yabancı dil. Bir toplumun ya da bir toplumun bireylerinin çeşitli etkinliklerini, davranış biçimlerini kavrayabilmenin yolu, o toplumun dilini öğrenmek, bilmekten geçer. Kültürler arası etkileşimlerin hızla arttığı günümüzde bir ya da birkaç yabancı dil öğreniliyor. Yabancı bir dil ya da diller, bize bu dillerin dünyayı algılama biçimlerini ve değer sistemlerini tanıttığından, hem o dillerin kültürleriyle donanmış kişilerle her alanda daha iyi iletişim kurabilmemizi sağlıyor, hem de kendi düşüncemizi geliştiriyor, çevremizi genişletiyor, bunun da ötesinde kültürler arasında farklılıkları ve benzerlikleri kendi varlığımızın, kendi benliğimizin bilincine daha iyi varmamıza ve kendi konumumuzu daha iyi belirlememize yardımcı oluyor.” (Ozil, 1991, s.96).

Hızla küreselleşen dünyada ülkeler arası yakın etkileşimin doğal sonucu olarak yabancı dil öğretimi daha fazla önem kazanmıştır. Her dilin farklı bir kültüre açılan kapı olması, özellikle medeniyetler arası yoğun etkileşim, öteki kültürleri de tanımayı bir tür zorunluluk hâline getirmiştir.

Pek çok ülke bugün, uluslararası ticaret, turizm ve gelişmiş teknolojiden dolayı çok kültürlü bir toplum kavramını benimsemeye başlamıştır. Sonuçta, küreselleşen çok kültürlü bir toplum da çok dilli bir toplum olmak zorundadır (Putatunda, 2010).

Toplumlar arası iletişimin doğru ve etkin bir biçimde sağlanabilmesi için, dil bilgisel doğruluktan çok kültürel yöne odaklanan ve kültürler arası farklılıklara hoşgörü ile bakabilen yabancı dil konuşucularına ihtiyaç duyulmaktadır (Kızılaslan, 2010, s.81).

Bir yabancı dili bilmek, bireyin o dildeki sözcükleri ve dil bilgisi yapılarını bilmesinin yanı sıra, bu sözcük ve yapılardan yararlanarak o dili konuşan kişilerle sözlü ya da yazılı

iletişim kurabilmesidir. Başka bir deyişle, bir dili bilmek yalnızca o dil hakkında gerekli olan dil bilgisi kurallarını bilmek, dil bilgisel becerilere sahip olmak değil, aynı zamanda farklı yaşam durumlarında en uygun yapı ve sözcüklerle iletişim kurabilmektir. Bunu kazanabilmek için de o dilin kültürü hakkında bilgi sahibi olmak gerekmektedir.

Yabancılara Türkçenin öğretiminde amaç, yalnızca birtakım kelimeleri öğretmek değildir. Kişiyi dili oluşturan Türk kültürünü yeterli ölçüde kazandırmaktır. Çünkü Türkçeyi severek, isteyerek öğrenen bir yabancı, Türkiye'nin kültür elçisi durumuna gelmektedir. Dolayısıyla, yabancılara Türkçeyi öğretirken hem dilimizi zorlaştırmadan öğretmeli ve sevdirmeliyiz hem de öğretimde kullanacağımız materyallerle de (Temel düzeyde birçok metin oluşturulmak zorundadır. Türk çocuğuna vereceğiniz en basit metinler bile bir yabancının anlayamayacağı birçok güçlük doludur.) Türk kültürünü iyi yansıtmalıyız. Daha sonra ise orta düzeyden itibaren seçeceğimiz klasik ve çağımızı yansıtan metinleri, öğrencilere kazandırmamız gereken dil bilgisi yapılarını da göz önüne almak suretiyle, ders ortamına uyarlarken de bu duruma özen göstermeliyiz. Bunları gerçekleştirilirken günümüz Türk insanının çevresiyle kurduğu iletişim birinci planda olmalıdır. Çünkü dil öğretimi, yaşantıların kazandırılması demektir (Barın, 2003, s.312-313).

İnsanlar neden bir yabancı dil öğrenmeye ihtiyaç duyarlar? Bu soruyu yanıtlamanın en kolay yolu, ikinci bir dilin, dolayısıyla kültürün öğrenilmesinin daha doğrusu keşfedilmesinin insanlara ne gibi faydalar sağlayacağını bilinmesidir.

Dünya üzerindeki toplumların fiziki, kültürel, teknolojik durumlarının ve bu konudaki bilgi birikiminin her gün değiştiği günümüzde artan uluslar arası ilişkilerle birlikte ulusların ana dilleri, iletişimlerinde yetersiz kalmıştır. Bu durum ulusların birbirlerinin dillerini öğrenme mecburiyetini beraberinde getirmiştir. Bir ülkenin dilinin yabancılarca öğrenilmesini gerekli kılan unsurlar, o ülkenin yürütmüş olduğu politik, ekonomik, ticarî ve kültürel ilişkileri içinde barındırır (Ungan, 2006, s.223). Bireysel olarak ikinci bir dil öğrenmek, farklı kültürleri, geleneksel inanış/değerleri öğrenmenin yanı sıra, kişinin dünyaya bakış açısını değiştirir. Ayrıca kişi, başka insanların nasıl düşündüklerini daha derinlemesine algılar. Sosyal açıdan ikinci bir dil öğrenme, başka kültürleri algılama ve onları sevme duygusunu artırır (<http://www.yourdictionary.com>, 2010).

Milattan önce dört bin yılına kadar uzanan eski ve köklü bir geçmişe sahip olan Türkçe Ural-Altay dil gurubunda yer alan, eklemeli bir dildir. Türkçe, dünyanın farklı coğrafyalarında iki yüz elli milyona yakın insanın kullandığı yaygın bir dildir. Ayrıca, dünyada en çok konuşulan yedi dil (diğerleri Çince, Hintçe, İspanyolca, İngilizce, Fransızca ve Rusça) arasında yer almaktadır. Bu denli yaygın olarak kullanılan bir dilin, yabancılar tarafından öğrenilmek istenmesi doğaldır (Erdem, 2009, s.889).

Yabancılara Türkçe öğretimi, Türklerin İslâmî kabulüyle birlikte, Türkçenin Kur'an dili Arapçadan daha aşağıda bir dil olmadığını ortaya koyma amacı taşıyan Divanü Lügat-it-Türk'le ilk ifadesini bulmuştur. Bunu Farsça ve Türkçeyi karşılaştıran Muhakemetü'l-Lügateyn izlemiştir. Osmanlı İmparatorluğu döneminde yabancıların Türkçeyi öğrenme isteklerinin yoğun olduğu görülmüştür. Demircan (1988) Avrupalıların Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenmelerinin Avrupa ülkelerinin Osmanlı Devleti ile siyasi ve ticari ilişkilere girmeleri üzerine başladığını ifade etmektedir. Erdem (2009, s.889) ise bilimsel amaçların da Türkçeyi öğrenmede etkili olduğunu ifade ederek pek çok yabancı bilim adamının Türkoloji alanında çalışmaya başlayıp Türkçeyi öğrendiğini ve Türkçeye çok önemli hizmetler yaptıklarını, hatta yazılı ilk Türk kaynakları olan Orhun Abideleri'nin alfabetini çözümlene şerefine, W. Tohmsen'e ait olduğunu belirtmiştir.

Cumhuriyet döneminde yabancılara Türkçe öğretimi çalışmalarının daha çok üniversiteler önderliğinde gerçekleştiği görülmüştür. Bu faaliyetlere öncülük eden Boğaziçi Üniversitesinden Hikmet Sebüktekin ve Ankara Üniversitesinden Kenan Akyüz yabancılara Türkçe öğretimi üzerine ilk araştırmaların mimarlarıdır. 1984 yılında Ankara Üniversitesi bünyesinde TÖMER'in kurulmasıyla yabancılara Türkçe öğretimi bir kurum önderliğinde yürütülmeye başlanmıştır (Bayraktar, 2003).

Türkiye'nin 1980 yılından itibaren dışa açılması ile birlikte değişen dünya şartları içinde Türk dilinin yabancılara öğretilmesi zarurî bir ihtiyaç hâline gelmiştir. Sovyetler Birliği'nin dağılması ve soğuk savaşın sona ermesi ile, Orta Asya Türk Cumhuriyetleri başta olmak üzere, diğer akraba topluluklarla kültürel iş birliği çalışmaları başlatıldı. Türk Cumhuriyetlerinden 1993 yılından itibaren "*Büyük Öğrenci Projesi*" olarak bilinen bir çalışma başlatılarak Türkiye'de on bin öğrencinin yüksek öğrenim görmesi plânlanmış, ilk yıl yedi bin civarında öğrenci getirilmiştir (Yüce, 2005, s.86). Bununla birlikte, TİKA gibi resmi kuruluşların yurt dışındaki üniversitelere misafir öğretim üyeleri göndererek Türk Dili derslerinde Türkçenin ve Türk kültürünün öğretimine katkıda bulunduğu da bilinmektedir.

Yabancılara Türkçe öğretimi ile ilgili yurt içinde ve dışında gerçekleşen çeşitli faaliyetler bulunmaktadır. Ancak yapılan uygulamaların ne düzeyde etkili olduğu, öğretim yöntem ve yaklaşımlarının ne şekilde kullanıldığı ve Türkçeyi yabancı dil olarak öğretenlerin nasıl hazırlandığı dikkate alınması gereken önemli noktalardır. Yabancı dil olarak Türkçe öğretilirken öğreticiden, öğrenciden ve kurumlardan kaynaklı ne tür sorunların yaşandığını tespit edip, düzenlemelere ışık tutmak gerekmektedir. Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi ancak son yirmi yılda önem kazanmış ve yaygınlaşmıştır. Türkçenin yabancı dil olarak öğretimünün uzun bir geçmişe sahip olmaması nedeniyle, program geliştirmeye ve öğrenci gereksinimlerine ilişkin araştırmalar yeterli değildir.

Ana dili olarak Türkçe öğretimi alanında disiplinler bir yaklaşımla incelenen yabancılara Türkçe öğretiminin problemleri ve uygulamada yaşanan aksaklıklarla ilgili alanyazın incelendiğinde, birkaç örneğin dışında yapılmış araştırmanın bulunmadığı görülmektedir. Hazar (2001) ve Açık (2008)'in çalışmaları yabancılara Türkçe öğretiminin sorunları ile ilgili örneklerdendir. Dolayısıyla yurt içinde ve dışında Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi uygulamalarında yaşanan sorunların tespiti ile ilgili araştırmalara ihtiyaç olduğu söylenebilir.

Bu gerekçelerden hareketle yurt dışında Türkçenin yabancı dil olarak öğreniminde ve öğretiminde yaşanan sorunların tespiti alan için katkı sağlayacaktır. Bu araştırmada, Hindistan'daki üniversite öğrencilerinin Türkçe öğrenme amaçları ve yaşadıkları sorunları belirlemek amaçlanmıştır.

Yöntem

Araştırmada betimsel araştırma modellerinden tarama kullanılmış, daha az zamanda daha fazla veri toplayıp yorumlayabilmek amaçlanmıştır. Tarama modeli, olayların, objelerin, varlıkların, kurumların, grupların ve çeşitli alanların ne olduğunu betimlemeye, açıklamaya çalışır. Survey modeli olarak da adlandırılan bu yöntem; grupla ilgili, genişliğine bir çalışmadır. Bu tür araştırmalar çok sayıda obje ya da denek üzerinde ve belirli bir zaman kesiti içinde yapılmaktadır. Bu sayede onları iyi anlayabilme, gruplayabilme olanağı sağlanır ve aralarındaki ilişkiler saptanmış olur (Kaptan, 1998).

Bu araştırma, Hindistan Jawaharlal Nehru Üniversitesi'nin çeşitli birimlerinde öğrenim gören ve Türkçe dersini -ikinci dil olarak- alan 116 öğrenci üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Verilerin toplanması ve analizi

Araştırmada, Türkçenin yabancı dil olarak öğrenilme amaçları ve öğretiminde yaşanan sorunları tespit etmek amacıyla araştırmacılar tarafından geliştirilmiş olan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formunun geliştirilme aşamasında, ilgili alanyazın taranmıştır. Formda kullanılacak maddeler belirlenerek bir havuz oluşturulmuştur. Türkçe eğitimi akademisyenlerinin önerileri alınarak 11 madde açık uçlu sorular hâlinde düzenlenmiştir.

Görüşme formu, öğrencilere araştırmacılar tarafından elden ulaştırılmış ve belli bir süre sonunda aynı şekilde toplanmıştır. Elde edilen veriler üzerinde içerik analizi yapılmıştır. Form ile ulaşılan veriler içeriğine uygun olarak gruplandırılmış ve bu gruplara katılım düzeyi frekans ve yüzde değerleri ile belirtilmiştir. Görüşme formundan elde edilen veriler, tablo ve yorumları ile aktarılmıştır.

Bulgular

A)Yabancı dil olarak Türkçenin öğrenilme amaçlarına yönelik bulgular

1. Türkçeyi öğrenme amacınız nedir?

Hindistan'daki üniversite öğrencilerinin “Türkçeyi öğrenme amacınız nedir?” sorusuna verdikleri cevaplar gruplandırılmış, frekans ve yüzde analizleri aşağıda verilmiştir.

<i>Yanıtlar</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
<i>Bir meslek sahibi olmak için</i>	25	21,55
<i>Türk tarihi, kültürü ve medeniyetini tanımak için</i>	17	14,65
<i>İlgi ve merak duyduğum için</i>	15	12,93
<i>Çok dillilik (Birden fazla dili kullanabilmek için)</i>	13	11,2
<i>Türkiye'yi tanımak ve Türkiye'yi ziyaret etmek için</i>	11	9,48
<i>Dil öğrenmek benim için bir hobi</i>	7	6,08
<i>Türklerle (başka kültürden insanlarla) iletişim kurmak için</i>	6	5,16
<i>Yabancı dil becerisini geliştirmek için</i>	4	3,44
<i>Seçmeli ders olduğu için</i>	3	2,58
<i>Türkçeyi sevdiğim için</i>	3	2,58
<i>Kültür paylaşımı ve Hint kültürünü paylaşmak için</i>	3	2,58
<i>Türkçe konuşmak için</i>	2	1,72
<i>Her dil güzel olduğu için</i>	1	0,86
<i>Mustafa Kemal Paşa(Atatürk) 'nın hayranı olduğum için</i>	1	0,86
<i>Türkçe öğretmeni olmak için</i>	1	0,86
<i>Hiçbir amacım yok</i>	1	0,86
<i>Yanıtızsız</i>	3	2,58
	116	

Hindistan'daki öğrencilerin Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenmedeki amaçlarının daha çok mesleki kariyer edinmeye yönelik olduğu görülmektedir. Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerinin amaçlarına bakıldığında çoğunluğunun (% 21,55'inin) bir meslek sahibi olmak için, % 14,65'inin Türk tarihi, kültürü ve medeniyetini tanımak için, % 12,93'ünün ilgi ve merakından dolayı, % 11,2'sinin çok dilli olabilmek için bu dil öğrendiği belirlenmiştir. Bu amaçlara ek olarak az da olsa % 0,86'sının Mustafa Kemal Atatürk'e olan hayranlığından dolayı, aynı seviyede bir grubun ise amaçsız bir şekilde bu dili öğrendiği tespit edilmiştir. % 2,58'i ise Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenme amacı için yanıt vermemiştir.

B) Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğrencilerin karşılaştığı problemler

1. Türkçe dersinin hangi aşamasında sorun yaşıyorsunuz?

Hindistan'daki üniversite öğrencilerinin "Türkçe dersinin hangi aşamasında sorun yaşıyorsunuz?" sorusuna verdikleri cevaplar gruplandırılmış, frekans ve yüzde analizleri aşağıda verilmiştir.

<i>Yanıtlar</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
<i>Grammer</i>	40	34,49
<i>Kelime hazinesi</i>	12	10,33
<i>Çeviri</i>	6	5,17
<i>Kaynak temininde</i>	7	6,03
<i>Dinleme alanında</i>	11	9,53
<i>Konuşma alanında</i>	17	14,69
<i>Okuma alanında</i>	3	2,59
<i>Yazma alanında</i>	8	6,90
<i>Sayılar konusunda</i>	2	1,73
<i>Sorun yaşamıyorum</i>	14	12,04
	116	

Hindistan'daki üniversite öğrencilerinin Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenirken yaşadıkları sorunlara bakıldığında; en fazla (% 34,49) gramer konularında sorun yaşandığı tespit edilmiştir. Gramerin dışında konuşma, kelime hazinesi, dinleme, çeviri, kaynak temini, yazma gibi alanlarda da sorun yaşayanların olduğu tespit edilmiştir. Buna ek olarak % 12,04'ü ise sorun yaşamadığını belirtmiştir.

2. Türkçe öğretmeninizle iletişim kurabiliyor musunuz?

Hindistan'daki üniversite öğrencilerinin "Türkçe öğretmeninizle iletişim kurabiliyor musunuz?" sorusuna verdikleri cevaplar gruplandırılmış, frekans ve yüzde analizleri aşağıda verilmiştir.

<i>Yanıtlar</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
<i>Evet</i>	30	25,86
<i>Bazen</i>	68	58,62
<i>Hayır</i>	17	14,65
<i>Yanıtsız</i>	1	0,86
	116	

Hindistan'daki üniversite öğrencilerinin Türkçeyi yabancı dil olarak öğreten öğretmenleri ile iletişim kurabilme durumları ile ilgili verilere bakıldığında; % 58,62'sinin Bazen, % 25,86'sının Evet, % 14,65'inin Hayır şeklinde cevap verdiği tespit edilmiştir. Ayrıca % 0,86'sı da bu soruyu yanıtsız bırakmıştır.

3. Ders saatinin süresi Türkçe öğrenmeniz için yeterli mi?

Hindistan'daki üniversite öğrencilerinin "Ders saatinin süresi Türkçe öğrenmeniz için yeterli mi?" sorusuna verdikleri cevaplar gruplandırılmış, frekans ve yüzde analizleri aşağıda verilmiştir.

<i>Yanıtlar</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
<i>Hayır</i>	65	56,03
<i>Evet</i>	46	39,65
<i>Yanıtsız</i>	5	4,32
	116	

Hindistan'daki üniversite öğrencilerinin Türkçeyi yabancı dil olarak öğrendikleri Türk Dili dersinin haftalık süresinin yeterli olup olmadığına yönelik görüşlerine bakıldığında; % 56,03'ünün Hayır, % 39,65'inin Evet şeklinde görüş belirttiği tespit edilmiştir. Ayrıca % 4,32'sinin ise bu soruyu yanıtsız bıraktığı görülmüştür. Elde edilen bulgulardan hareketle üniversite öğrencilerinin çoğunun Türkçe öğrenmek için gördükleri ders süresinin yetersiz olduğunu düşündükleri söylenebilir.

4. Türkçe okuyup anlayabiliyor musunuz?

Hindistan'daki üniversite öğrencilerinin "Türkçe okuyup anlayabiliyor musunuz?" sorusuna verdikleri cevaplar gruplandırılmış, frekans ve yüzde analizleri aşağıda verilmiştir.

<i>Yanıtlar</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
<i>Evet</i>	51	43,96
<i>Biraz. Çünkü kelime hazinem yetersiz.</i>	50	43
<i>Hayır</i>	14	12,06
<i>Yanıtsız</i>	1	0,86
	116	

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen Hindistan'daki üniversite öğrencilerinin Türkçe okuyup anlayabilme durumlarına bakıldığında; % 43,96'sının Evet, % 43'ünün Biraz (Kelime hazinesinin yetersizliğinden), % 12,06'sının Hayır şeklinde durumunu belirttiği tespit edilmiştir. Ayrıca, 1 öğrenci bu soruyu yanıtsız bırakmıştır. Elde edilen bulgulardan hareketle, üniversite öğrencilerinin yabancı dil olarak öğrendikleri Türkçe ile yazılmış metinleri genel olarak okuyup anlayabildikleri söylenebilmektedir.

5. Türkçe dinleyip anlayabiliyor musunuz?

Hindistan'daki üniversite öğrencilerinin “Türkçe dinleyip anlayabiliyor musunuz?” sorusuna verdikleri cevaplar gruplandırılmış, frekans ve yüzde analizleri aşağıda verilmiştir.

<i>Yanıtlar</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
<i>Hayır</i>	44	37,93
<i>Biraz</i>	41	35,34
<i>Evet</i>	30	25,86
<i>Yanıtsız</i>	1	0,86
	116	

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen Hindistan'daki üniversite öğrencilerinin dinledikleri Türkçe ifadeleri anlayabilme durumlarına bakıldığında; % 37,93'ünün Hayır, % 35,34'ünün Biraz, % 25,86'sının Hayır şeklinde durumunu belirttiği tespit edilmiştir. Ayrıca, 1 öğrenci bu soruyu yanıtsız bırakmıştır. Buna göre Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen Hindistan'daki üniversite öğrencilerinin dinlediklerini anlamada kısmen başarılı olduğu söylenebilir.

6. Duygu ve düşüncelerinizi Türkçe yazabiliyor musunuz?

Hindistan'daki üniversite öğrencilerinin “Duygu ve düşüncelerinizi Türkçe yazabiliyor musunuz?” sorusuna verdikleri cevaplar gruplandırılmış, frekans ve yüzde analizleri aşağıda verilmiştir.

<i>Yanıtlar</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
<i>Biraz</i>	25	21,55
<i>Hayır</i>	66	56,89
<i>Evet</i>	24	20,68
<i>Yanıtsız</i>	1	0,86
	116	

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen Hindistan'daki üniversite öğrencilerinin duygu ve düşüncelerini Türkçe yazarak anlatabilme durumlarına bakıldığında; % 56,89'unun Hayır, % 21,55'inin Biraz, % 20,68'inin Evet şeklinde durumunu belirttiği tespit edilmiştir. Ayrıca, 1 öğrenci bu soruyu yanıtsız bırakmıştır. Bulgulara göre, Hindistan'daki üniversite öğrencilerinin duygu ve düşüncelerini Türkçe yazarak anlatabilme düzeylerinin düşük olduğu söylenebilir.

7. Çevrenizdeki Türklerle konuşabiliyor musunuz?

Hindistan'daki üniversite öğrencilerinin “Çevrenizdeki Türklerle konuşabiliyor musunuz?” sorusuna verdikleri cevaplar gruplandırılmış, frekans ve yüzde analizleri aşağıda verilmiştir.

<i>Yanıtlar</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
<i>Evet</i>	28	24,13
<i>Hayır</i>	66	56,89
<i>Bazen</i>	20	17,24
<i>Yanıtsız</i>	2	1,72
	116	

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen Hindistan'daki üniversite öğrencilerinin duygu ve düşüncelerini Türkçe konuşarak anlatabilme durumlarına bakıldığında; % 56,89'unun Hayır, % 24,13'ünün Evet ve % 17,24'ünün Bazen şeklinde durumunu belirttiği tespit edilmiştir. Ayrıca, 1 öğrenci bu soruyu yanıtsız bırakmıştır. Bulgulara göre, Hindistan'daki üniversite öğrencilerinin duygu ve düşüncelerini Türkçe konuşarak anlatabilme düzeylerinin düşük olduğu söylenebilir.

8. Türkçeyi etkili bir şekilde öğrenmeniz için derste ne tür etkinlikler yapılmalıdır?

Hindistan'daki üniversite öğrencilerinin “Türkçeyi etkili bir şekilde öğrenmeniz için derste ne tür etkinlikler yapılmalıdır?” sorusuna verdikleri cevaplar gruplandırılmış, frekans ve yüzde analizleri aşağıda verilmiştir.

<i>Yanıtlar</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
<i>Konuşma</i>	28	24,13
<i>Gramer kurallarına çalışma</i>	7	6,03
<i>Yazma</i>	8	6,89
<i>Dinleme</i>	7	6,03
<i>Okuma</i>	6	5,17
<i>Sınıf arkadaşlarımla pratik yapma</i>	10	8,61
<i>Öğretmenle günlük pratik yapma</i>	2	1,72
<i>Ders tekrar ve alıştırmalar yapma</i>	2	1,72
<i>Ders aktivitelerine katılma</i>	2	1,72
<i>Ders kitaplarına çalışma</i>	1	0,86
<i>Kendi kendine pratik yapma</i>	1	0,86
<i>Yanıtsız</i>	28	24,13
<i>Türk filmi izleme</i>	7	6,03
<i>İnterneti kullanma</i>	6	5,16
<i>Günlük yaşantımızda Türkçe kelime ve deyimleri kullanma</i>	1	0,86
	116	

Üniversite öğrencileri Türkçe öğrenmelerini kolaylaştırabilecek birbirinden farklı önerilerde bulunmuştur.

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen Hindistan'daki üniversite öğrencilerinin Türkçeyi öğrenmelerini kolaylaştıracak etkinliklerle ilgili önerilerine bakıldığında; çoğunun konuşma, ana dili Türkçe olan kişilerle konuşma, sınıf arkadaşlarıyla pratik yapma, yazma, dinleme, Türk filmi izleme gibi önerilerde bulunduğu görülmüştür.

9. Türkçe dersinde öğrendiklerinizi evde ya da günlük yaşantınızda kullanabiliyor musunuz?

Hindistan'daki üniversite öğrencilerinin "Türkçe dersinde öğrendiklerinizi evde ya da günlük yaşantınızda kullanabiliyor musunuz?" sorusuna verdikleri cevaplar gruplandırılmış, frekans ve yüzde analizleri aşağıda verilmiştir.

<i>Yanıtlar</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
<i>Evet</i>	40	34,48
<i>Hayır</i>	24	20,69
<i>Bazen</i>	49	42,25
<i>Yanıtsız</i>	3	2,58
	116	

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen Hindistan'daki üniversite öğrencilerinin öğrendiklerini evlerinde veya günlük yaşantılarında kullanma durumları incelendiğinde; % 34,48'inin Evet, % 20,69'unun Hayır, % 42,25'inin Bazen şeklinde durumunu belirttiği tespit edilmiştir. Ayrıca 3 kişinin bu soruyu yanıtsız bıraktığı görülmüştür. Buradan hareketle üniversite öğrencilerinin çoğunun Türkçe ile ilgili öğrendiklerini günlük yaşantılarında her zaman kullanmadığı ve bazen kullandığı söylenebilir.

10. Ders dışında Türkçenizi geliştirmek için ne yapıyorsunuz?

Hindistan'daki üniversite öğrencilerinin "Ders dışında Türkçenizi geliştirmek için ne yapıyorsunuz?" sorusuna verdikleri cevaplar gruplandırılmış, frekans ve yüzde analizleri aşağıda verilmiştir.

<i>Yanıtlar</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
<i>Dinleme(Türkçe Film, Şarkı vb.)</i>	24	20,68
<i>Konuşma</i>	20	17,23
<i>Yazma</i>	2	1,72
<i>Okuma</i>	4	3,44
<i>Kelime ezberleme</i>	5	4,31
<i>Dil bilgisi çalışma</i>	3	2,58
<i>Evde çok çalışarak ders tekrarıyla birlikte pratik yapma</i>	23	19,82
<i>İnternet ve online derslerden yararlanma</i>	22	18,96
<i>Çeviri</i>	3	2,58
<i>Dersten sonra Türkçe öğretmenimle pratik yapıyorum</i>	1	0,86
<i>Hiçbir şey yapmıyorum</i>	4	3,44
<i>Yanıtsız</i>	5	4,31
	116	

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen Hindistan'daki üniversite öğrencilerinin ders dışında Türkçelerini geliştirmek için yaptıkları faaliyetlere bakıldığında; daha çok evde çalışıp

ders tekrarı yaparak, internet ve online anlatımlardan yararlanarak, Türkçe film izleyip, şarkı dinleyerek, çevresindekilerle konuşup pratik yaparak, kelime ezberleyerek Türkçe kullanım düzeylerini geliştirmeye çalıştıkları tespit edilmiştir. Bununla birlikte 4 öğrencinin Türkçesini geliştirmek için hiçbir şey yapmadığı, 5'inin ise bu soruyu yanıtsız bıraktığı görülmüştür.

Sonuç

Türkçe bugün 250 milyonu aşkın insanın kullandığı bir dildir. “Yaygın olarak kullanılan bir dilin, yabancılar tarafından öğrenilmesi doğal bir hadisedir. Türkçeyi öğrenmek isteyen yabancıların bunu öğrenmekteki amaçları çeşitlilik gösterir. Akademik çalışmalar, ticari faaliyetler, diplomatik temaslar, Türklere olan sevgi, Avrupa Birliği’ne üyelik aşamasındaki bir Türkiye’yi tanıma vb. amaçlarla Türkçe öğrenilmek istenmektedir”(Erdem, 2009, s. 1). Bu gerekçelerden hareketle, Hindistan’daki üniversite öğrencilerinin Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenmedeki amaçları ve karşılaştıkları sorunları tespit etmeyi amaçlayan bu çalışma ile yabancı dil olarak Türkçenin öğretimine yönelik önemli sonuçlara ulaşılmıştır.

Araştırma sonucunda Hindistan’daki üniversite öğrencilerinin;

Türkçeyi öğrenme amaçları arasında bir meslek sahibi olma, Türk tarihi, kültürü ve medeniyetini tanıma, merak, çok dilli olma, Türkiye’yi tanıma ve ziyaret etmenin öncelikli olduğu belirlenmiştir.

Türkçe öğrenirken daha çok gramer alanında, konuşma, dinleme ve kelime hazinesi eksikliği alanlarında sorun yaşadıkları belirlenmiştir. Aynı zamanda Türkçe öğrenirken sorun yaşamayan üniversite öğrencilerinin de var olduğu görülmüştür.

Hindistan’daki üniversite öğrencilerinin çoğunun kendilerine Türkçe öğreten öğretmenleri ile rahatlıkla iletişim kurabildikleri bir kısmının ise iletişim kuramadığı tespit edilmiştir. Ayrıca, Türkçe öğrenmek için aldıkları Türk Dili dersinin süresinin çoğu tarafından yetersiz olarak görüldüğü belirlenmiştir.

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen Hindistan’daki üniversite öğrencilerinin çoğunun Türkçe okuyup anlayabildiği bir kısmının ise kelime hazinesinin yetersizliğinden dolayı kısmen anlayabildiği tespit edilmiştir. Üniversite öğrencilerinin çoğunun dinledikleri Türkçe ifadeleri anlayamadığı bir kısmının ise biraz ve çok az bir kısmının ise anladığı ortaya konmuştur. Buna ek olarak, çoğunun duygu ve düşüncelerini Türkçe yazarak anlatmada sorun yaşadığı belirlenmiştir.

Hindistan’da Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen üniversite öğrencilerinin önemli bir kısmının Türklerle konuşarak anlaşamadığı ön plana çıkmıştır. Bu bulgular, üniversite öğrencilerinin yabancı dil olarak Türkçe dinleme, yazma ve konuşma becerilerini tam olarak kullanamadığını göstermektedir.

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenmede çeşitli sorunları olan üniversite öğrencileri, bu sorunların giderilmesi ve Türkçeyi daha kolay öğrenmelerinde etkili olabilecek bazı etkinlik önerilerinde bulunmuşlardır. Kendilerine ‘ne tür etkinlikler’ yapılmasına yönelik sorulan soru için; konuşma(ana dili Türkçe olan insanlarla konuşma gibi), sınıf arkadaşları ile pratik yapma, gramer, yazma, dinleme, okuma gibi beceriler için uygulamalara gidilmesi, Türk filmlerinin izlenmesi, internette yararlanılması, günlük yaşantıda öğrenilen Türkçe kelime ve deyimlerin kullanılması şeklinde görüş belirtmişlerdir.

Araştırma sonucunda Hindistan’daki üniversite öğrencilerinin çoğunun Türkçeyi evde ve diğer günlük yaşantılarında kullanabildiği tespit edilmiştir.

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen üniversite öğrencilerinin bu dili geliştirmek için ders dışında; evde çalışma, ders tekrarı yapma, internet vd. araçlardan online derslere katılma, Türkçe film izleyip şarkı söyleme, arkadaşları ile Türkçe konuşarak pratik yapma gibi etkinlikler yaptıkları belirlenmiştir.

Tartışma ve Öneriler

İlgili alanyazın incelendiğinde bu konuyla ilgili yeterli çalışmanın bulunmadığı görülmüştür. Yapılan araştırmada, Hintli öğrencilerin çoğunun Türkçe öğrenirken daha çok gramer, konuşma ve kelime hazinesini zenginleştirme alanlarında sorun yaşadıkları belirlenmiştir. Yine öğrencilerin çoğunun dinledikleri Türkçe ifadeleri anlayamadığı bir kısmının ise biraz, çok az bir kısmının ise anladığı ortaya konmuştur. Buna ek olarak, çoğunun duygu ve düşüncelerini Türkçe yazarak anlatmada sorun yaşadığı belirlenmiştir. Genel olarak, Hintli öğrencilerin dört temel beceri alanında sıkıntılar yaşadıkları söylenebilir. Benzer sorunlar yapılan bazı araştırmalarda da (Alyılmaz, 2010; Kara, 2010; Karababa, 2009; Ünlü, 2011) dile getirilmiştir. Bu sorunların temelinde öncelikle yabancılara Türkçe öğretimi için kullanılan ders araç ve gereçlerinin yetersizliği yatmaktadır. Ders araç ve gereçlerinin sorunlu olma nedenlerinden bazıları şunlardır: İçindekiler bölümünün öğrenciler için yeteri kadar açık olmaması, bilgilerin güncel olmaması; yönerge vermeden alıştırmaların sunulması; alıştırmalarda öğrenciler arasındaki kişisel farklılıkların dikkate alınmaması; yönergelerin yeteri kadar açık olmaması; alıştırmaların bir örnekle desteklenmemesi; dil bilimsel yapıların öğrencinin seviyesine uygun bir dille anlatılmaması ya da çok az bir bilgi verilmesi vb.

Günümüzde kullanılmakta olan ders araçları ya üniversitelerin hazırlamış oldukları set hâlindeki kitaplar ile dil bilgisi ağırlıklı kitaplar ya da öğretmenlerin kendi kişisel çabalarıyla öğrenci ihtiyaçları doğrultusunda hazırladıkları araçlardır. Öğretim araç ve gereçlerinin öğrencilerin ihtiyaçları doğrultusunda tasarlanırken yabancı dil olarak Türkçenin öğretilmesinde en uygun metot(lar) tespit edildikten sonra buna uygun olarak hazırlanmalıdır. Bir başka

anlatımla, yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi sözdizimsel olarak değil aynı zamanda anlambilimsel olarak da değerlendirilmelidir (Mavaşoğlu-Tüm, <http://turkoloji.cu.edu.tr>).

Ayrıca, araştırmada tespit edilen sorunların temelinde yöntem karmaşası da yer almaktadır. Her kurum, kendince geliştirdiği yöntem ve tekniği kullanmakta; öğretimde bir birlik sağlanamamaktadır. Bazı kurumlar öğretimde temel dil becerilerini bir bütün olarak ele alıp öğrencilerini bu yönde eğitirken bazı kurumlar ise bu becerileri ayrı ayrı düşünüp dil becerilerini ayrı ders saatlerinde uygulamaktadır. Bu yüzden Türkçenin yabancılarla öğretimindeki ayrılıklar ve aksaklıklar ortaya çıkmaktadır. Bu ayrılık sadece bununla sınırlı kalmamaktadır. Kurumlara göre dil bilgisi konularının öğretim sırası da farklılık göstermektedir. Hâlbuki temel seviyede ismin hâl ekleri gibi basit yapılar verilirken, orta seviyede sıfat-fiil, zarf-fiil gibi yapılar, yüksek seviyede ise anlatım bozukluğu, fiillerde çatı gibi konular aşama aşama verilmelidir. Bu sayede öğrenci Türkçeden soğumayarak yapıları daha doğru ve etkili öğrenecektir.

Anlatılan sorunlara ek olarak ele alınması gereken bir başka nokta da şudur: Hedef kitlenin öğrenim amaçlarının kurs öncesinde saptanmamasıdır. Oysaki her bireyin dil öğrenme amacı farklıdır. Kimi bireyler sadece günlük hayatta gerekli olan ihtiyacını karşılayabilmek adına konuşma becerisine ağırlık verirken kimi bireyler Türkçede uzmanlaşma ve akademik çalışmalarında dilimizi kullanma amaçlarıyla öğretime dâhil olmaktadır. İlk bakışta bu kişilerin ortak noktalarının Türkçeyi hiç bilmemeleri gibi görülse de öğretimin bitiş noktasında öğretimden alacakları veri ve beklentileri farklıdır. Bu sebeple eğitim sürecinden önce mutlaka amaçların saptaması yapılmalıdır. Bu, kendi dillerinde yazılmış aynı sorulardan oluşan bir anket ya da temel seviyeden sonra basit cümlelerden oluşan bir soru yönergesi de olabilir. Belirli bir eğitim sürecinden sonra da gruplaştırma yapılmalıdır. Özellikle Türkçeyi kullanarak akademik çalışmalar gerçekleştirmek isteyen bireylere dil bilgisi öğretimi daha da ayrıntılı bir şekilde sunulmalıdır. Ödevlendirmeler bu öğrenciler üzerine yoğunlaştırılmalıdır (Ünlü, 2011).

Araştırmada ulaşılan bulgulardan hareketle genel olarak bir değerlendirme yapıldığında; yabancı dil olarak Türkçe öğretimi bir bütün hâlinde gerçekleştirilmeli; aralıklı tekrarlarla dil bilgisi yapıları basitten karmaşığa, kolaydan zora doğru öğretilmeli; temel dil becerileriyle ilgili öğrencilere yaşadıklarından hareketle bol etkinlik sunulmalıdır. Ayrıca konu ile ilgili yeni çalışmalarda farklı ülkelerdeki ve gruplardaki var olan amaçlar ve sorunlar tespit edilebilir.

Kaynakça

- Açık, F. (2008). Türkiye’de Yabancılara Türkçe Öğretilirken Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri. *Uluslararası Türkçe Eğitimi ve Öğretimi Sempozyumu 27–28 Mart Gazimağusa/ Kuzey Kıbrıs*.
- Alyılmaz, C. (2010). Türkçe Öğretiminin Sorunları. *Turkish Studies International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 5(3), 728–749
- Barın, E. (2003). Yabancılara Türkçe Öğretiminde Temel Söz Varlığının Önemi. *Türklük Bilimi Araştırmaları Dergisi*, 13(1), 311–317.
- Bayraktar, N. (2003). Yabancılara Türkçe Öğretiminin Tarihsel Gelişimi. *Dil Dergisi*, 119, 58–71.
- Demircan, Ö. (1988). Dünden Bugüne Türkiye’de Yabancı Dil. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Erdem, İ. (2009). Yabancılara Türkçe Öğretimiyle İlgili Bir Kaynakça Denemesi. *Turkish Studies International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*. 4(3), 888–937
- Hazai, G. (2001). Yabancı Ülkelerde Türkçe Öğretiminin Bazı Sorunları. *Avrupa’da Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Sempozyumu*, 25–26 Ekim Ankara.
- Karababa, Z. C. (2009) Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretimi ve Karşılaşılan Sorunlar. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 42, (2), 265–277.
- Kara, M. (2010) Gazi Üniversitesi Tömer Öğrencilerinin Türkçe Öğrenirken Karşılaştıkları Sorunlar ve Bunların Çözümüne Yönelik Öneriler. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, Yaz 8(3), 661–696.
- Kırkkılıç, A. (Ed.) (2002). Türk Dili Yazılı Anlatım ve Kompozisyon Bilgileri. Erzurum: Aktif Yayınevi.
- Kızılaslan, İ. (2010). Yabancı Dil Öğretmen Yetiştirme Sürecinde Kültürlerarasılık. *Milli Eğitim Dergisi*, 185, 81–89.
- Miyasoğlu, M. ve Gülden T. (2010). Türkçenin Yabancı Dil (TYD) Olarak Öğretiminde Çukurova Üniversitesinin Uygulamaları, Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri. http://turkoloji.cu.edu.tr/YENI%20TURK%20DILI/mustafa_mavasoglu_guldem_tum_turkcenin_tabanci_dil_ogreti_mi_cukurova.pdf (05.11.2011)
- Ozil, Ş. (1991). Dil ve Kültür, Çağdaş Kültürümüz Olgular ve Sorunlar içinde. İstanbul: Cem Yayınevi.
- Özbay, M. (2002). Kültür Aktarımı Açısından Türkçe Öğretimi. *Türk Dili*, 602, 112-120
- Putatunda, Rita. <http://www.buzzle.com/articles/the-importance-and-advantages-of-learning-a-second-language.html> (20.10.2010).
- Ungan, S. (2006). Avrupa Birliğinin Dil Öğretimine Karşı Tutumu ve Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretilmesi. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 15, 217–226.
- Ünlü, H. (2011) Türkiye’de ve Dünyada Türkçenin Yabancılara Öğretiminde Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri, *Gazi Üniversitesi Türkçe Araştırmaları Akademik Öğrenci Dergisi*, 1(1). <http://turkcearastirmalari.gazi.edu.tr/dergi/yil-1/sayi-1/11-unlu-hatice.pdf> (06.10.2011).
- Yalçın, A. (2002). Türkçe Öğretim Yöntemleri. Ankara: Akçağ Yayınları. <http://www.yourdictionary.com/esl/Importance-of-Learning-a-Second-Language.html> (21.09.2010)
- Yüce, S. (2005). İletişim ve Dil: Yöntemler, Avrupa Dil Portföyü Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi. *Journal of Language and Linguistic Studies* 1(1), 81–88.

